

Zpráva z akce „Exkurze po farmách v České republice a v Rakousku“

Pro porovnání zkušeností v oblasti zemědělství uspořádala Celostátní síť pro venkov a Asociace soukromého zemědělství okresu Litoměřice v červnu tohoto roku exkurzi po ČR a Rakousku. Účelem exkurze s názvem „Exkurze po farmách v České republice a v Rakousku“ bylo zejména získat informace o investicích a dotacích z Evropských fondů v obou zemích. Podařilo se sestavit pestrý program návštěv farem v oblasti Dolního Rakouska, která patří k nejurodnějším oblastem země a má velmi podobné klimatické podmínky jako Česká republika. Přestože se jednalo především o rodinné farmy, jejich zaměření a přístup se od sebe poměrně odlišovaly, takže byla možnost posoudit celkem reprezentativní vzorek rakouského zemědělství. Účastníci měli možnost se inspirovat způsoby hospodaření v Rakousku a porovnat své poznatky se situací na našem území.

1. den – 21. června 2016

Farma rodiny Hájkových, Jeníkov

Rodina Hájkových vrátila zemědělskou činnost na původní statek v Jeníkově v roce 1992, kdy se po navrácení 19 hektarů půdy začali věnovat zpočátku chovu mléčného skotu a prasat. Vzhledem k tomu, že příjmy farmy jsou z velké části závislé na prodeji brambor a v této komoditě vidí farmář i svou budoucnost, rozhodl se Milan Hájek v roce 2015 požádat o investiční dotaci z PRV na stavbu skladovací haly na brambory.

Farma Hrnčíř, Proseč pod Křemešním

Statek rodiny Hrnčířových má tradici spojenou s rodem Hrnčířových již po šest generací. Aktuálně Hrnčířovi hospodaří na 100 ha půdy v ekologickém režimu a chovají zde 100 koní (z toho zhruba polovinu vlastních, zbytek jsou koně jiných majitelů). V rámci PRV čerpala Farma Hrnčíř investiční dotace na vybudování zázemí pro chov koní a související služby.

Statek Horní Dvorce

Statek Horní Dvorce zakoupili před dvanácti lety manželé Duboví. Areál historického hospodářského dvora s navazujícími 17 ha pastvin byl ideální pro jejich záměr věnovat se extenzivnímu chovu masných plemen ovcí. V roce 2010 se ale rozhodli zaměření farmy změnit a importovali celkem 140 ovcí mléčného plemene Lacaune, pro něž byla postupně zrekonstruována stáj v pronajaté hospodářské části původního zámeckého statku v Palupíně.

Bison Ranch, Rožnov

Bison Ranch je druhá největší farma s chovem bizonů v Evropě. V roce 2007 ji zde založili manželé Eva a Dirk van de Poel, kteří koupili ruinu statku ze 17. století a začali postupně navyšovat výměru travních porostů z původních 63 hektarů na současných cca 550 hektarů travních porostů v ekologickém režimu. Zároveň s tím se zvětšovalo i stádo bizonů, kteří byli zpočátku importováni z Belgie a Kanady, na současných cca 100 kusů. Na rekonstrukci budov a především jejich adaptaci na ubytovací zařízení s mnoha službami bylo využito dvou projektů z Programu rozvoje venkova. V roce 2011 byla poskytnuta dotace ve výši 2 mil. Kč na výstavbu druhé části ubytovacích prostor, v nichž jsme měli možnost být po dobu naší cesty ubytování. Další částka byla Bison Ranchi schválena v rámci PRV v roce 2012, a to na vybudování wellness centra, které se v době naší návštěvy dostavovalo a je k dispozici návštěvníkům počínaje touto sezónou.

2. den – 22. června 2016

Výtopna na biomasu, Rappolz

Návštěvu malé obce se zhruba stovkou obyvatel jsme začali na výtopně biomasy, kterou si místní postavili s pomocí dotačního projektu z PRV. První plány na projekt vznikly už v roce 1994, na realizaci ale došlo až v roce 2009, kdy byla možnost stavbu spojit s výstavbou kanalizace v obci. Realizace, během níž bylo potřeba položit 1.700 metrů plastového vedení, postavit halu na štěpku a instalovat veškerou techniku, trvala necelých pět měsíců. Zisky výtopny jsou nyní používány na splacení úvěru.

Farma Edmunda Ringla, Rappolz

Jedním z dvanácti zemědělců v obci Rappolz je pan Ringl, který na krásně upraveném statku hospodaří se svou rodinnou už 30 let od doby, kdy jej převzal po rodičích. Ringlovi se rozhodli pro chov masné drůbeže, který zařídili včetně porážky a balení. Ročně zde vykrmí zhruba 1.000 kachen, 400 hus a 4,5 tisíce kuřat.

Farma rodiny Bauerových, Seyfrieds

Velká část farem v Dolním Rakousku je zaměřená alespoň částečně na nějaké speciální plodiny a příkladem toho je i farma rodiny Bauerových, kteří se věnují pěstování a zpracování bylinek. Farma disponuje 12 ha travních porostů, 10 ha lesa a 25 ha orné půdy, z nichž je 12 ha využito k produkci bylinek. Na zbytku výměry je převážně obilí a brambory.

Farma rodiny Stroblových, Unterpertlholz

Rodinný podnik zaměřený na ekologický chov mléčných ovcí převzal v roce 2011 pan Strobl s 26 ha orné půdy, 2 ha travních porostů a 8 ha lesa. Postupně se podnik podařilo rozšířit na dnešních 62 hektarů orné půdy, z toho asi 50 hektarů je vlastních.

3. den – 23. června 2016

Farma Kurta Apeltauera, Peigarten

Apeltauerovi hospodaří na 100 ha orné půdy, 15 ha luk a pastvin a 30 hektarech lesa. Orná půda slouží k pěstování jetele, obilí (špalda, jednozrnka), brambor, šedého a bílého máku, kmínu, lupiny a zeleniny. Brambory se pěstují na 4 hektarech, zhruba polovina produkce se prodá do velkoskladů (výkupní cena 0,35 EUR/kg), zbytek pak přímo na farmě (0,8 EUR/kg) prostřednictvím obchodu.

Farma rodiny Liebhartových, Merkenbrechts

V obci Merkenbrechts hospodaří 24 sedláků, z nichž jsou dvě třetiny v ekologickém režimu. Pro ekozemědělství je nadšen také pan Liebhart, který svůj podnik na bio převedl před dvaceti lety. Ke statku patří 50 hektarů orné půdy, 8 hektarů luk a 14 hektarů lesa. Rodina Liebhartových se věnuje produkci masa. Jejich stádo čítá asi 10 – 15 krav a mladý skot. Býci a jalovice se vykrmují do poměrně nízké porážkové hmotnosti a prodávají se jako mladý bioskot.

Waldland, Oberwaltenreith

Spolek Waldland je sdružením 800 farmářů a zemědělských podniků – ekologických i konvenčních a nepřetržitě funguje už 30 let. Hlavní aktivitou jsou služby pro členy zejména na poli zpracování a odbytu produkce, zajišťuje ale také poradenství, výzkum v oblasti hnojení, prostředků na ochranu rostlin, technologie pěstování nových odrůd, zabývá se inovacemi a významně se podílí na propagaci produktů.

Waldland se v minulosti stal příjemcem několika dotací z PRV. Podíl financování z těchto zdrojů se u projektů pohyboval kolem 40 %. Obecně je tento podíl vyšší, protože se jedná o spolek sedláků, který je při vyřizování žádosti o dotaci ve výhodě oproti žadatelům – jednotlivcům. Dotace byly přiznány například na halu se sušárnou bylinek, lisovnu oleje či na zařízení prostor pro usmrcování, filetování a uzení ryb.

4. den – 24. června 2016

Farma rodiny Mauritz, Plessberg

Manželé Mauritzovi se věnují ekologickému chovu nosnic. Podnik má 14 hektarů orné půdy, kde se pěstují krmiva v biokvalitě, 7 hektarů půdy slouží jaký výběhy pro nosnice kolem hal a 2 hektary lesa. Nosnice jsou rozděleny do dvou hal – v jedné je 4.400 kusů, ve druhé 3.000 slepic plemene Lohman. Mauritzovi čerpali dotaci z PRV ve výši 12.000 EUR (celková investice byla 40.000 EUR) na hnízdo pro kladení vajec.

Farma Josefa Weinstabla, Klein Pertlholz

Malá ekologická rodinná farma funguje především jako dodavatel surovin do restaurace a penzionu, které rovněž provozuje rodina Weinstablových. Dnešní majitel farmy se do Klein Pertlholzu přiznal před 30 lety, kdy 80 % příjmů podniku tvořilo zemědělství a 20 % provoz hospody. Postupně se ale rozšiřovala především činnost související s rozvojem turistiky v regionu.

Farma rodiny Resslerůvých, Hohenwart

Podnik rodiny Resslerůvých má 250 let dlouhou tradici a jedná se o průměrnou farmu zdejší oblasti. Resslerovi vlastní 40 hektary půdy – z toho je 16 ha lesa, 2 ha travních porostů. K tomu pronajímají dalších 10 ha travních porostů, které potřebují na výrobu krmiv pro skot plemene Waldviertler Blondvieh, který chovají zejména pro produkci plemenných zvířat a částečně na maso, které prodávají přímo. Na této farmě byly využity dotace z PRV, a to na přestavbu stáje pro masný skot. Investici ve výši 30 tis. EUR pokryla dotace ze čtvrtiny.

Celostátní síť pro venkov byla účastníky exkurze velmi dobře hodnocena. Domnívám se, že exkurze jako byla tato, je účinnou a efektivní formou, jak propagovat dobře aplikovatelný PRV a inspirovat české zemědělce k zajímavým, inovativním a přínosným projektům

Zpracoval: Bc. Sazeček

Dne: 7. 9. 2016

